

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Specjalność:

teologia kapłańska

Poziom:

jednolite studia magisterskie, stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Egzegeza Starego Testamentu - księgi historyczne

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: dr hab. Marcin Majewski;

Koordynator sylabusu:

dr hab. Marcin Majewski

Sylabus dostępny w ramach:

- [Egzegeza Starego Testamentu](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, III rok, semestr letni
 - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr hab. Marcin Majewski;

Wymagania wstępne:

Znajomość podstaw języków hebrajskiego ST i greckiego NT

Posiadanie wiadomości wstępnych o Piśmie Świętym, historii zbawienia i archeologii biblijnej

Cele:

Treści kształcenia:

- pozycja w kanonie i treść
- dzieło deuteronomistyczne i dzieło kronikarskie
- omówienie poszczególnych ksiąg
- egzegeza wybranych fragmentów

1. Dzieło deuteronomistyczne – teoria M. Notha i nowsze spojrzenie
2. Cel i orędzie deuteronomistycznej historii
3. Charakter literacki i bohater Księgi Jozuego
4. Zajęcie Kanaanu w świetle współczesnej egzegezy
5. Liturgia zdobycia Jerycha (5,13-6,27)
6. Zdobycie Jerycha i Aj w świetle archeologii
7. Rola i funkcje Sędziego na przykładzie Debory, Gedeona i Abimeleka
8. Tragiczny, ale bohater – Sędzia Samson
9. Kanyk Anny (1 Sm 2) – egzegeza, teologia, paralele
10. Ustanowienie monarchii w Izraelu – okoliczności, interpretacja teolog., monarchia na starożytnym Wschodzie
11. Mesjanizm prorocstwa Natana (2 Sm 7)
12. Obraz Dawida w 2 Sm 11–12
13. Salomon i jego dzieło
14. Podział Królestwa i skutki podziału
14. Schematyzm historii królów w 1-2 Krl
15. Charakter literacki podań o Eliaszu i Elizeuszu (1 Krl 17 – 19 i 2 Krl 2 – 8)
16. Reforma Jozjasza w 2 Krl 22 – 23
17. Dzieło kronikarskie – aspekty literackie, walor historyczny
18. Wizja kultu Bożego i teologia 1-2 Krn
19. Ezd i Ne – kompilatorski charakter dzieła i jego wartość historyczna
20. Treści teologiczne Ezd i Ne – Bóg, Prawo, Izrael
21. Charakter dydaktyczny ksiąg Rut, Judyty, Estery i Tobiasza
22. Idee teologiczne ksiąg: Rut, Judyty, Estery i Tobiasza
23. Kontekst historyczny 1-2 Mch
24. Losy rodu Matatiasza
25. Eschatologia 2 Mch

Efekty kształcenia:**Metody i narzędzia dydaktyczne:**

Wykład połączony z dyskusją na wybrane ważne tematy biblijne

Prezentacja PPS

Analiza tekstów biblijnych

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Egzamin ustny z treści ksiąg biblijnych oraz treści wykładów

Lektury podstawowe:

Podręcznik wykładowy:

Majewski M., Biblijna historia zbawienia (skrypt), UPJP II 2011:

https://www.academia.edu/5331150/Biblijna_historia_zbawienia

Brzegowy T., Księgi historyczne Starego Testamentu, Tarnów: Biblos, wyd. III poprawione 2002.

Podręczniki uzupełniające:

Brzegowy T., Księgi historyczne Starego Testamentu. Dziejopisarstwo izraelskie, red. J. Frankowski, S. Wypych, Warszawa: UKSW 2006.

Briks P., Gądecki S., Rosłon J.W., Wypych S., Księgi historyczne Starego Testamentu. Dziejopisarstwo okresu judaistycznego, red. J. Frankowski, Warszawa: UKSW 2007.

Gądecki S., Wstęp do ksiąg historycznych Starego Testamentu, Gniezno 1992.

Jelonek T., Księgi historyczne Starego Testamentu, Kraków: WAM 2006.

Pytel J.K., Zawiszewski E., Księgi historyczne, w: Wstęp do Starego Testamentu, red. L. Stachowiak, Poznań: 1990, 171-237.

Salas A., Pięcioksiąg i księgi historyczne, tłum. Ewa Krzemińska, Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 1998.

Shanks H., Starożytny Izrael. Od Abrahama do zburzenia świątyni jerozolimskiej przez Rzymian, Warszawa 2007.

Synowiec J., Izrael opowiada swoje dzieje, Kraków: Bratni Zew 1998.

Zawiszewski E., Pięcioksiąg i Księgi historyczne. Wstęp szczegółowy, Pelplin 1996.

POLECAM:

Schedl C., Historia Starego Testamentu, t. I - V, Tuchów 1995.

Ricciotti G., Dzieje Izraela, t. I - II, Warszawa: Pax 1956

Lektury uzupełniające:

Artykuły

Avioz M., When Was the First Temple Destroyed, According to the Bible?

Brzegowy T., Teologia Kultu Bożego u Kronikarza.pdf

Dziadosz D., Teocentryczna Historiografia Izraela, Czyli Kim Był Deuteronomista i Jego Dzieło.pdf

Eslinger L., Chronologies of the Hebrew Monarchies

Galil G., The Chronological Framework of the Deuteronomistic History.pdf

Geoghegan J.C., "Until this Day" and the Preexilic Redaction of the Deuteronomistic History.pdf

Hess R.S., The Book of Joshua as a Land Grant

Knoppers G.N., Reform and Regression: The Chronicler's Presentation of Jehoshaphat

Knoppers G.N., Greek Historiography and the Chronicler's History: A Reexamination.pdf

Zawiszewski E., Problemy Literackie Księgi Kronik.pdf

Zawiszewski E., Kroniki - Teologia Dziejów.pdf

Krótką charakterystyką ksiąg historycznych (biblijna.strona.pl)

Książki

Bright N.J., Historia Izraela, tłum. J. Radożycki, Warszawa: Pax 1994 - rozdział 3,4 i 5 - czasy monarchii i niewoli (wersja on-line po angielsku zob. Bright J., A history of Israel).

Pury A. de, Römer T., Macchi J.-D., Israël construit son histoire: l'historiographie deutéronomiste à la lumière recherches recentes

Pury A. de, Römer T., Macchi J.-D., Israel constructs its history: Deuteronomistic historiography in recent

research (ang.)

Soggin J.A., An introduction to the history of Israel and Judah - część 2, 3 i 4.

Uwagi: